

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, om och under hvilka vilkor den vissa gästgifverier nu tillkommande utskänkingsrätt må kunna inskränkas, samt derefter i detta hänseende till Riksdagen afgifva förslag. Om remiss till Bevillnings-Utskottet anhålles.

Stockholm den 17 Januari 1872.

Liss Ol. Larsson.

Häruti instämma:

C. Johanson.

J. E. Ericsson.

N:o 4.

*Af Herr **Liss Olof Larsson:** Om underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t, angående utvidgad examensrättighet för Carolinska mediko-kirurgiska Institutet.*

Redan vid 1840—1841 årens riksdag, då Kongl. Maj:t åskade ett förhöjdt anslag till Carolinska Institutet, beviljades detta af Rikets Ständer, under vilkor, »att Institutet erhöles en sådan organisation, att pålitliga och tillvanda läkare för alla delar af medicinalverket till statens tjenst kunde vid samma Institut danas». Men oakadt det högre anslaget utgick, fastades ej något afseende vid det gjorda vilkoret, hvadan 1847—1848 årens Riksdag fann sig föranlåten att hos Kongl. Maj:t anhålla om nedsättande af en komité för utarbetande af förslag till medicinska undervisningens ord-

ordnande; 1857 den 10 December förnyades denna anhållan af Riksdagen, sedan det visat sig, att den förra icke föranledt till någon åtgärd, på samma gång Riksdagen anhöll om likställighet emellan institutet och de medicinska fakulteterna i Upsala och Lund i afseende å rättigheten att examinera läkare. Nu ändtligen tillsattes en komité, som i Juni 1859 afgaf sitt betänkande, hvars hufvudtanke var, att, med indragande af så väl de medicinska fakulteterna vid Upsala och Lunds universitet som af Carolinska institutet, ett medicinskt läroverk borde upprättas i hufvudstaden. Men i strid såväl emot hvad komiterade som Sundhets-kollegium, hvilket i ämnet blifvit hördt, föreslagit, meddelades genom Kongl. Bref den 26 April 1861 stadgar för ifrågavarande läroanstalt; dessa stadgar voro dock ingalunda öfverensstämmande med de åsichter Riksdagen uttalat, hvarföre Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 16 Maj 1863 ånyo anhöll om den likställighet emellan ifrågavarande institut och de medicinska fakulteterna, hvarom man förut, ehuru förgäfvades, anhållit. All den påföljd denna sednare skrifvelse haft synes inskränka sig dertill, att Kongl. Maj:t den 11 September sistnämnda år anbefallt Kanslers-embetet för Upsala universitet att inkomma med utlåtande i ämnet, och efter 1½ års arbete inkom detta betänkande, som synes hafva blifvit lagdt till »handlingarne». Fyra år derefter väcktes frågan till lif af en ledamot af denna Kammare, som med Kammarens medgifvande framställde spörsmål till dåvarande Chefen för Ecklesiastik-departementet om orsaken hvarföre berörda Riksdagens skrifvelse icke blifvit till pröfning och afgörande föredragen. Svaret, som afgafs å detta spörsmål, var, efter mitt förmenande, ingalunda tillfredsställande för dem, som önskade frågans lösning i den riktning Riksdagen angifvit, ty det innehöll en antydning om att frågan ännu skulle få ytterligare hvila. Jag hoppades derföre, att någon af dem, som dermed icke vore belåten, skulle genom motion hafva upptagit frågan vid de riksdagar, som sedan dess förflutit, för att ännu en gång försöka att få densamma lyckligt löst, men så har ej skett; och när jag derföre går att nu upptaga denna gamla riksdagsfråga, sker det icke derföre att jag ej tror det andra skulle göra det bättre än jag, utan derföre att jag befarar det frågan måhända icke blifver väckt af någon annan, och att den således finge hvila ännu ett eller annat år. Man brukar icke räkna mig till deras antal, som vilja gå brådstörtande framåt med reformer, och svärligen skall man kunna räkna mig dit, äfven om jag anser att den reform, hvarom här är fråga, gått allt för långsamt, ty när Riksdagen för mer än 30 år sedan uttalade sig för likställighet emellan de medicinska läroverken, när Riksdagen sedermera flera gånger uttalat sig i samma syfte, när en af Kongl.

Maj:t tillsatt komité otvetydigt uttalat sig *emot* den nuvarande anordningen, så vill det synas mig, som man har rätt att vänta, det något skulle i saken blifva åtgjort för afhjelpande af det öfverklagade förhållandet.

Att här anföra de skäl som enligt min tanke tala för de medicinska läroanstalternas likställighet och särskildt för förmånen af att ega ett fullständigt sådant i hufvudstaden, skulle endast trötta, då de tillförene så ofta blifvit anförda och dessutom äro så i ögonen fallande, att de icke ens behöfva påpekas. Jag kan dock icke underlåta åberopa ett yttrande af den, af sakkunnige män bestående, komité, som år 1859 tillsattes af Kongl. Maj:t i och för den medicinska undervisningens ordnande, emedan jag anser detta yttrande vara afgörande i frågan. Komitén yttrar nemligen: »Då en plan, som åsyftar att så skilja och fördela läroämnen och »undervisning på de nuvarande medicinska läroverken, att de teoretiska »studierna och examen skulle fullgöras vid fakulteterna samt de praktiska »studierna och examen vid Carolinska institutet, leder till obotlig skada »för medicinsk vetenskap och undervisning, för läkarebildningen och för »läroverken, utan att i verkligheten dessa förderfliga följder motsvaras af »annat än skenbara fördelar, kunna komiterade icke annat än i underdånighet på det högsta afstyrka denna plan».

Ett annat skäl, som talar för bifall till denna min motion, kan jag icke underlåta att anföra, emedan det är ett skäl, som velat betyda mycket under de sista riksdagarne, och det är — sparsamhetsskäl. Carolinska institutet har ensamt flera af staten aflönade lärare än de båda medicinska fakulteterna sammanlagdt, och likväl har det förra icke rätt att fullständigt examinera lärare; detta, om något, är en misshushållning med både lärarekrafter och penningar, som, om ej andra skäl förefunnes, vore tillräckligt talande för min vördsamma anhållan derom.

att Riksdagen måtte i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes, på sätt Riksdagen i skrifvelse den 16 Maj 1863 föreslagit, medgifva Carolinska mediko-kirurgiska institutet rätt att, i likhet med universitetens medicinska fakulteter, anställa såväl den teoretiskt medicinska eller så kallade medicine-kandidat-examen som den praktiskt medicinska eller medicine-licentiat-examen, samt att kongl. stadgarne för bemälda institut af den 26 April 1861 måtte i öfverensstämmelse härmed varda ändrade och de åtgärder i öfrigt vidtagas, som för befordrande till verkställighet häraf må finnas nödiga.

Om remiss af denna min motion anhålles.

Stockholm den 17 Januari 1872.

Liss Ol. Larsson.